

ՀՀ տարածքային
կառավարման և
ենթակառուցվածքների
նախարարություն

Գերմանական
համագործակցություն
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Implemented by:

Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

ԿԼԻՄԱՅԻ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՏԵՂԱԿԱՆ ՄԱԿԱՐԴԱԿՈՒՄ ԿԼԻՄԱՅԻ
ՓՈՓՈԽՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՄԱՐՎՈՂԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

**Տեղական մակարդակում
աղետների/կլիմայական ռիսկերի գնահատում
և կլիմայի փոփոխության հարմարվողականության
ռազմավարությունների ձևավորում.**

Մաս 2

Հուլիս 2022 թ.

ՎՏԱՆԳՆԵՐԻ, ԽՈՑԵԼԻՈՒԹՅԱՆ և ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԲԱՑԱՀԱՅՏՄԱՆ ՏՎՅԱԼՆԵՐԻ ՀԱՎԱՔԱԳՐԱՆ ԳՈՐԾԻՔԱԿԱԶՄ.

- երկրորդային աղբյուրների տվյալների հավաքագրում,
- ուղղակի դիտարկում,
- սխեմատիկ պատկերում,
- հարմարեցված /ճկուն/ հարցազրույցներ,
- քննարկումներ թիրախային խմբերում,
- սեզոնային օրացույց,
- պատմական օրացույց,
- հաստատութենական շրջանակ,
- զանգվածային հարցում բնակիչների շրջանում հարցաթերթիկների միջոցով:

ԵՐԿՐՈՐԴԱՅԻՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐԻ ՏՎՅԱԼՆԵՐ

Համայնքի մասին երկրորդային աղբյուրներից տվյալները հավաքագրվում և համակարգվում են նախօրոք՝ մինչև խոցելիության և կարողությունների բացահայտման/գնահատման գործընթացի մեկնարկը:

Մասնավորապես, դրանք կարող են լինել.

- ՀՀ օրենքներ և կառավարության որոշումներ,
- Պետական և տարածքային կառավարման, տեղական ինքնակառավարման, պետական գերատեսչությունների պաշտոնական հրապարակումներ
- Ազգային, մարզային և համայնքային մակարդակներում իրականացված ծրագրային փաստաթղթեր
- Գիտական հոդվածներ, վերլուծություններ, զեկույցներ
- ԶԼՄ-ների կողմից հրապարակված նյութեր և այլն:

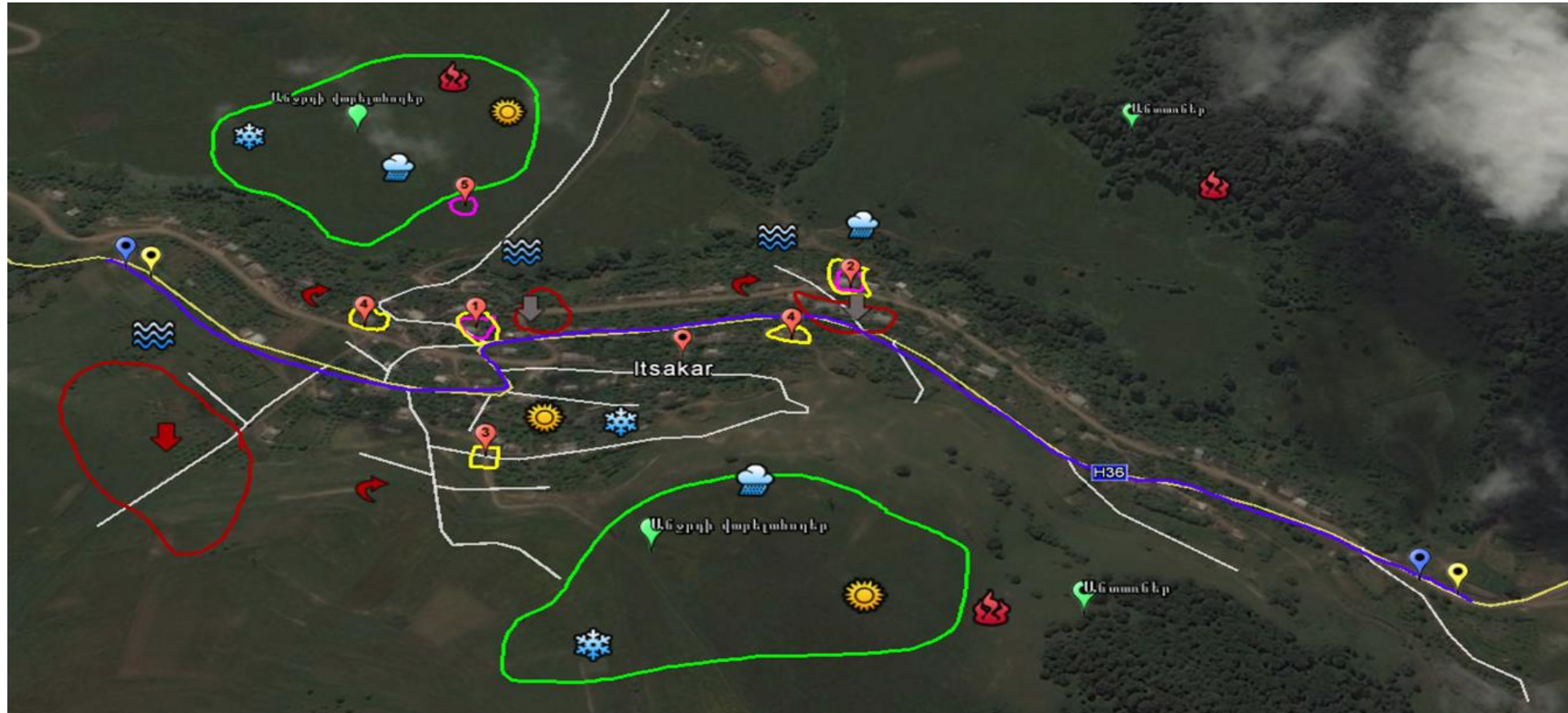
ՈՒՂՂԱԿԻ ԴԻՏԱՐԿՈՒՄ

Առարկաներ, երևույթներ, մարդիկ, հարաբերություններ	Նկարագիր
Բնակավայրեր/Ենթակառուցվածքներ	
Կենսական կարևոր համակարգեր	
Ռիսկային տարածքներ – հանգստի, ժամանցի, հանրային հավաքի վայրեր	
Սոցիալտնտեսական	
Մարդու առողջություն	
Գյուղատնտեսություն	
Ջրային ռեսուրսներ	
Զբոսաշրջություն	
Էներգետիկա	
Վտանգ	

ՈՒՂՂԱԿԻ ԴԻՏԱՐԿՈՒՄ. ՕՐԻՆԱԿ

Առարկաներ, երևույթներ, մարդիկ, հարաբերություններ	Նկարագիր
Բնակավայրեր/Ենթակառուցվածքներ	
Հիմնական շենք, շինություններ	Կառույցի տեսակ՝ նոր, հին, ամուր, կիսաքանդ, այլ
Արտադրական հզորություն կամ վտանգավոր օբյեկտներ/հանքարդյունաբերություն	Գործող, չգործող, նորակառույց, հին, կիսաքանդ, այլ
Շենք, շինություններ (վարչական, հասարակական, արտադրական՝ անկախ սեփականության ձևից)	
Ճանապարհներ՝ հիմնական, ներքին	Կա, չկա, քանդված, կիսաքանդ, սարքին, այլ
Կամուրջ	Հետիոտն, տրանսպորտային, անցանելի, սարքին, կիսաքանդ, քանդված, կողապատնեշով, այլ
Կոյուղի	Գործող, չգործող, վնասված, մասամբ գործող, այլ ռիսկային վտանգավոր գործոններով՝ հատկապես եթե հարում է դպրոցին, մանկապարտեզին և այլն,
Աղբահանություն	Կա, չկա, մասամբ, համատարած, հակասանիտարական վիճակ, կուտակումներ կենսական, կարևոր վայրերում, (դպրոց, մանկապարտեզ, խաղահրապարակ, սպորտային հրապարակ) և այլն.
Կենսական կարևոր համակարգեր	
Դպրոց, ուսումնական այլ հաստատություն	Կառույցի տեսակը, նոր, հին, ամուր, կիսաքանդ, գործող, չգործող, մուտքի, ելքի մեկ, մեկից ավելի դուռ, մուտքին հարակից թեքահարթակ(ներ), դպրոցի ներսում հաշմանդամություն ունեցող երեխաների համար հարմարեցված ենթակառուցյուններ, տեխնիկական շահագործում (սպասարկում) , այլ
Բուժարան, հիվանդանոց	Կառույցի տեսակը՝ նոր, հին, ամուր, կիսաքանդ, գործող, չգործող, հաշմանդամություն ունեցող մեծահասակների, երեխաների համար հարմարեցված ենթակառույցներ տեխնիկական շահագործում (սպասարկում), այլ
Գյուղապետարան	Կառույցի տեսակը՝ նոր, հին, ամուր, կիսաքանդ, կառույցի դիրքը՝ հասանելի, հարմար, անվտանգ, վտանգավոր, այլ
Տրանսպորտ, Էներգակիր, ջրային ռեզերվուար, հաղորդակցության և կապի համակարգ կամ	Կա, չկա, գործող, մասամբ գործող, չգործող, այլ

ՍԻՆԵՄԱՏԻԿ ՊԱՏԿԵՐՈՒՄ

○ - Կարողություն, ○ - Խոցելիություն, ○ - վտանգ

☁ Կարկտահարություն, ❄ Ցրտահարություն, ↻ Ուժեղ քամիներ, ⬇ Սելավ, ⬇ Սողանք, ☀ Երաշտ, 🌊 Առատ

տեղումներ, 🔥 Իսոտաձածկ տարածքների և անտառների հրդեհ, 🟢 - Վարելահողեր, 📍 Լուսավորված և անֆալտապատ ճանապարհ

1- Համայնքապետարան/բուժկետ/, 2- դպրոց/նախակրթարան/, 3- կամուրջ, 4- վթարային տներ, 5- խմելու ջրի ջրամբար

ՀԱՐՄԱՐԵՑՎԱԾ (ճկուն) ՀԱՐՑԱԶՐՐՈՒՅՑ

Առարկաներ, երևույթներ, մարդիկ, հարաբերություններ	Նկարագիր
Առօրեական	Հիմնական աշխատանք, զբաղվածություն, պարապուրդ, գործազրկություն, այլ
Սնունդ	Սննդակարգում հացամթերք, կաթնամթերք, մսեղեն, այլ կամ բացակայում են, պակաս են առօրյա սննդակարգից
Գյուղի բնակիչների հարաբերությունները (վարվելաձևը, վերաբերմունքը միմյանց նկատմամբ) այլ	Իրար սատարող, աջակցող, հարգալից, անտարբեր և այլն
Կարողություններ	Ավտոմեքենա, այլ տեղաշարժման միջոցներ, ընտանի կենդանիներ կաթնատու, մսատու, շուկա արտահանելու ապրանքներ, գյուղմթերք, այլ եկամուտներ
Խոցելիություն	Ցածր, անփոփոխ եկամուտ, սոցիալական նպաստ, մասնակի, բացակայող ջեռուցման համակարգ, այլ
Հմտություններ	Առաջին օգնության ցուցաբերում, այլ
Ոչ ֆորմալ համայնքային լիդերներ, հեղինակություններ, հարգված անձնավորություններ	Առկա են, բացակայում են, ձեռնարկող են, աջակցող, այլ

ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ ԹԻՐԱԽԱՅԻՆ (ֆոկուս) ԽՄԲԵՐՈՒՄ. ՕՐԻՆԱԿ

- նյութատեխնիկական ապահովում,
- ագրո-օդերևութաբանական ծառայությունների հասանելիություն,
- գյուղատնտեսական մշակաբույսերի և կենդանիների հիվանդությունների վտանգ,
- անասնահամաճարակի վտանգ,
- գյուղմթերքների արտադրություն և մարկետինգ/առաքում,
- վաղ ազդարարման համակարգ
- հակակարկտային համակարգ
- անջրտի հողեր
- ոռոգելի հողեր

ՍԵՂՈՆԱՅԻՆ ՕՐԱՅՈՒՅՑ

ՍԵՂՈՆԱՅԻՆՈՒԹՅՈՒՆ/ ԻՐԱԴԱՐՁՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	ՀՈՒՆՎԱՆ	ՓԻՏՏՊՈՒ	ՄՄՄ	ԴՊՍԿ	ՈՎԵՐՈ	ՆՈՒՆՎԱՆ	ՀՈՒՆՎԱՆ	ՕԳՈՍՏՈՍ	ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ	ՈՒԿՏԵՄԲԵՐ	ՆՈՅԵՄԲԵՐ	ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ
Սոցիալ-տնտեսական												
Բարձր եկամուտներ												
Ցածր եկամուտներ												
Արտագաղթ												
Անչափահաս երեխաների աշխատուժի օգտագործում												
Արտագնա աշխատանքներ												
Վերադարձ արտագնա աշխատանքներից												
Բերքահավաք												
Պարապլուրդ												
Անասունների մորթ												
Սերմնացան												
Խոտհունձ												
Առողջապահություն												
Գրիպի համաճարակ												
Աղիքային ինֆեկցիաներ												
Երեխաների շրջանում հիվանդությունների աճ												
Սրտանոթային հիվանդությունների աճ												
Արևահարում												
Տուբերկուլյոզ												
Վտանգներ												
Կարկուտ												
Ջրհեղեղ												
Երաշտ												
Սաստիկ շոգ												
Ցրտահարություն												
Առատ տեղումներ												
Գետի վարարում և հեղեղում												
Անտառային հրդեհներ												
Ուժեղ քամիներ												
Քարաթափություն												
Հրդեհ												
Սողանք												
Այլ երևույթներ												

ՍԵՂՈՆԱՅԻՆ ՕՐԱՅՈՒՅՑ

- Բնակավայրում տեղումների տարեկան քանակի ավելացում կամ նվազում:

N	Տարեկան տեղումների քանակի նվազման աստիճանը	Երբվանից՝ Վերջին (նշեք) 1 – 5 տարին 2 – 5-10 տարին 3 – 10-15 տարին	Տարվա n՞ր եղանակներին (նշեք) ՁՄ/ԳԱ/ԱՄ/ԱՇ	Ջերմաստիճանի նվազում	Երբվանից՝ Վերջին (նշեք) 1 – 5 տարին 2 – 5-10 տարին 3 – 10-15 տարին	Տարվա n՞ր եղանակների (նշեք) ՁՄ/ԳԱ/ԱՄ/Ա
1.	Թույլ					
2.	Միջին					
3.	Բարձր					
4.	Շատ բարձր					

ԱԵԶՈՆԱՅԻՆ ՕՐԱՅՈՒՅՑ

- Բնակավայրում ջերմաստիճանային շեղումներ (բարձրացում/նվազում)

N	Ջերմաստիճանի բարձրացման աստիճանը	Երբվանից՝ Վերջին /նշեք/ 1 – 5 տարին 2 – 5-10 տարին 3 – 10-15 տարին	Տարվա n՞ր եղանակներին /նշեք/ ՁՄ/ԳԱ/ԱՄ/ԱՇ	Ջերմաստիճանի նվազում	Երբվանից՝ Վերջին /նշեք/ 1 – 5 տարին 2 – 5-10 տարին 3 – 10-15 տարին	Տարվա n՞ր եղանակներին /նշեք/ ՁՄ/ԳԱ/ԱՄ/Ա
1.	Թույլ					
2.	Միջին					
3.	Բարձր					
4.	Շատ բարձր					

ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՕՐԱՅՈՒՅՑ. ՕՐԻՆԱԿ

Ժամանակացույց	Բնակչություն	Շենք/շինություն	Անասուն/Հողեր	Բիզնես	Ենթակառույցներ	Կրթություն/Մշակույթ	Այգիներ/Անտառներ	Երեխաներ	Աղետ
1970			_____	\$\$\$					
1980							_____		
1990			_____				_____		1988թ. երկրաշարժ
2000							_____		կարկտահարություն, երաշտ
2010- 2016				2010 			_____		ցրտահարություն, կարկտահարություն, ուժեղ քամի

ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵՆԱԿԱՆ ԱՂՅՈՒՍԱԿ

Կառույցներ, խմբեր, անհատներ	Ազդեցություն, մասնակցություն	Միջինը	Կարևորություն	Միջինը
Տեղական ինքնակառավարման մարմիններ				
Մարզպետարան				
Միջազգային կազմակերպություն				
Էկոնոմիկայի նախարարություն (գյուղատնտեսություն)				
Արտակարգ իրավիճակների նախարարություն				
Շրջակա միջավայրի նախարարություն (Հիդրոտեղեկության և մոնիտորինգի կենտրոն)				
Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն				
Կրթություն և առողջապահություն				
ՄԱԶԾ				
ՅՈՒՆԻՍԵՖ				
Սեյվ դը Չիլդրեն				

ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵՆԱԿԱՆ ԱՂՅՈՒՄԱԿ. ՕՐԻՆԱԿ

Կառույցներ, խմբեր, անհատներ	Ազդեցություն, մասնակցություն	Միջինը	Կարևորություն	Միջինը
Տեղական ինքնակառավարման մարմիններ	(4-5-2-3-4)	3.6	(4-5-2-3-4)	3.6
Միջազգային կազմակերպություն	(4-4-5-5-2)	4	(4-4-5-5-2)	4
Էկոնոմիկայի նախարարություն (գյուղատնտեսություն)	(2-3-3-4-3)	3	(5-5-5-4-5)	4.8
Արտակարգ իրավիճակների նախարարություն	(3-4-5-3-4)	3.8	(5-5-4-5-5)	4.8
Կրթություն	(3-4-4-5-3)	3.8	(5-5-4-5-4)	4.6
Առողջապահություն				
ՅՈՒՆԻՍԵՖ	(4-4-5-5-2)	4	(4-4-5-5-2)	4
Սեյվ դը Չիլդրեն	(3-4-5-3-4)	3.8	(5-5-4-5-5)	4.8

ԶԱՆԳՎԱԾԱՅԻՆ ՀԱՐՑՈՒՄ ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ՇՐՋԱՆՈՒՄ

Հարցաթերթիկների միջոցով տեղեկություններ են հավաքագրվում՝

- տեղական վտանգների,
- խոցելի տարրերի ու կարողությունների,
- Աղետների ռիսկի նվազեցման (ԱՌՆ)/Կլիմայի փոփոխության հարմարվողականության (ԿՓՀ) ոլորտի հիմնական դերակատարների,
- արտակարգ իրավիճակներին դիմակայման և արձագանքման պատրաստվածության,
- ԱՌՆ/ԿՓՀ միջոցառումների պլանավորման և իրականացման գործընթացներում բնակչության մասնակցության և սեփական ներուժը ներդնելու պատրաստակամության վերաբերյալ: